A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (tizedik tanács)

2016. október 26.*

„Fellebbezés — Állami támogatások — Alumíniumgyártás — Szerződéssel biztosított kedvezményes villamosenergia-díjszabás — A támogatást a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánító határozat — A szerződés megszüntetése — A szerződés megszüntetéséből eredő joghatások bírósági felfüggesztése — A támogatást jogellenesnek nyilvánító határozat — Az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése — A »létező támogatás« és az »új támogatás« fogalma — Különbségtétel”

A C-590/14. P. sz. ügyben,

a **Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI)** (székhelye: Athén [Görögország], képviselik: E. Bourtzalasn avocat, valamint E. Salaka, C. Synodinos, C. Tagaras és A. Oikonomou dikigoroi)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2014. december 18-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

az **Alouminion tis Ellados VEAE**, korábban Alouminion AE (székhelye: Maroussi [Görögország], képviselik: G. Dellis, N. Korogiannakis, E. Chrysafis, D. Diakopoulos és N. Keramidas dikigoroi)

felperes az elsőfokú eljárásban,

az **Európai Bizottság** (képviselik: É. Gippini Fournier és A. Bouchagiar, meghatalmazotti minőségben)

alperes az elsőfokú eljárásban,

A BÍRÓSÁG (tizedik tanács),

tagjai: A. Borg Barthet, tanácselnökként eljárva, E. Levits és F. Biltgen (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: görög.

Ítéletet

1 Fellebbezésével a Dimosia Epicheirisi Ilektrismou AE (DEI) az Európai Unió Törvényszéke 2014. október 8-i Alouminion kontra Bizottság ítéletének (T-542/11, a továbbiakban: megtámadott ítélet, EU:T:2014:859) hatályon kívül helyezését kéri, amellyel az említett bíróság hatályon kívül helyezte a Görögország által az Alouminion tis Ellados AE-nak nyújtott SA. 26117 – C 2/2010 (korábbi NN 62/2009) számú állami támogatásról szóló, 2011. július 13-i 2012/339/EU bizottsági határozatot (HL 2012. L 166., 83. o., a továbbiakban: vitatott határozat).

A jogvita alapját képező tényállás

2 1960-ban az Alouminion tis Ellados AE (a továbbiakban: AtE) – amelynek a görögországi alumíniumgyártás terén 2007 júliusában az Alouminion AE, 2015 májusában pedig az Alouminion tis Ellados VEAE (a továbbiakban: Alouminion) a jogutódja lett – szerződést kötött a DEI villamosipari állami vállalkozással (a továbbiakban: 1960. évi szerződés), amelynek értelmében vele szemben kedvezményes villamosenergia-díjszabást kellett alkalmazni.

3 Az 1960. évi szerződés 2. cikkének (3) bekezdése akként rendelkezett, hogy a szerződés egymást követő ötéves időszakokra hallgatólagosan meghosszabbodik, kivéve ha azt valamelyik fél kétéves felmondási idővel, tértivevényes ajánlott levélben megszünteti.

4 Az AtE által a görög állammal kötött és 1969-ben egy törvényerejű rendelettel jogszabályi szintre emelt megállapodás értelmében az 1960. évi szerződésnek 2006. március 31-én meg kellett szűnnie, kivéve ha azt a törvényerejű rendelet rendelkezéseinek megfelelően meghosszabbítják.

5 Az Európai Bizottság 1992. január 23-i határozatával megállapította, hogy az AtE részére engedélyezett kedvezményes díjszabás a belső piaccal összeegyeztethető állami támogatásnak minősül.

6 2004 februárjában a DEI közölte az AtE-val azon szándékát, hogy meg kívánja szüntetni az 1960. évi szerződést, és a szerződéses rendelkezéseknek megfelelően 2006. április 1-jétől kezdve nem alkalmazta vele szemben a kedvezményes díjszabást.

7 Az AtE a hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok előtt vitatta e szerződés megszüntetését.

8 A 2007. január 5-i végzésében (a továbbiakban: az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés) az ideiglenes intézkedés tárgyában eljáró Monomeles Protodikeio Athinon (athéni elsőfokú egyesbíróság, Görögország) ideiglenes jelleggel és *ex nunc* hatállyal felfüggesztette az említett megszüntetésből eredő joghatásokat. E bíróság úgy ítélte meg, hogy e megszüntetés nem volt összhangban az 1960. évi szerződésben foglalt kikötésekkel és az alkalmazandó nemzeti jogi háttérrel.

9 A DEI vitatta az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzést a Polymeles Protodikeio Athinon (athéni elsőfokú bíróság, Görögország) előtt, amely szintén ideiglenes intézkedés tárgyában eljárva, 2008. március 6-án meghozott végzésében *ex nunc* hatállyal helyt adott az 1960. évi szerződés és a kedvezményes díjszabás megszüntetésére irányuló kérelmének.

10 Ily módon a 2007. január 5-től 2008. március 6-ig tartó időszakban (a továbbiakban: érintett időszak) az AtE, majd később az Alouminion továbbra is élvezte a kedvezményes díjszabást.

11 2008 júliusában panaszokat nyújtottak be a Bizottsághoz. A Bizottság 2010. január 27-i levelében értesítette a Görög Köztársaságot azon határozatáról, hogy megindítja az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti eljárást, és felhívta az érdekelt feleket, hogy a határozat közzétételétől számított egy hónapos határidőn belül tegyék meg észrevételeiket.

12 E határozatot 2010. április 16-án közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* (HL 2010. C 96., 7. o.).

13 Az eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság kétségeit fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a DEI által az AtE-vel, majd az Alouminionnal szemben az érintett időszakban alkalmazott kedvezményes díjszabás ugyanazon a szinten volt-e, mint a nagyfeszültségű villamos energia többi nagyipari fogyasztójával szemben alkalmazott díjszabás, mivel a kedvezményes díjszabásnak 2006. március 31-én meg kellett volna szűnnie, viszont annak alkalmazását az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés meghosszabbította.

14 A Görög Köztársaság, az Alouminion és a DEI megküldték észrevételeiket a Bizottságnak.

15 A vitatott határozattal a Bizottság megállapította, hogy a Görög Köztársaság az érintett időszak során, a kedvezményes díjszabás alkalmazásával jogellenesen 17,4 millió euró összegű állami támogatást nyújtott az AtE-nek és az Alouminionnak. Tekintettel arra, hogy az említett állami támogatást az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megsértésével ítélték oda, és ezért az a belső piaccal összeegyeztethetetlen volt, a Bizottság arra kötelezte a Görög Köztársaságot, hogy azt téríttesse vissza az Alouminionnal.

A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

16 A Törvényszék Hivatalához 2011. október 6-án benyújtott keresetlevelével az Alouminion a vitatott határozat megsemmisítésére és a Bizottságnak a költségek viselésére való kötelezésére irányuló keresetet terjesztett elő.

17 Az Alouminion keresetének alátámasztására tíz jogalapra hivatkozott, amelyekkel elsődlegesen a szóban forgó intézkedés új támogatásnak való minősítését, másodlagosan a kedvezményes díjszabás állami támogatásnak való minősítését, harmadlagosan pedig a szóban forgó intézkedésből eredő új támogatás visszatérítésére vonatkozó kötelezettséget vitatta.

18 A Törvényszék a kereset első jogalapjának helyt adott, és megsemmisítette a vitatott határozatot anélkül, hogy az említett kereset többi jogalapjáról határozott volna.

A fellebbezésről

Az elfogadhatóságról

A felek érvei

19 Az Alouminion úgy véli, hogy a jelen fellebbezés elfogadhatatlan.

20 A DEI emlékeztet arra, hogy az elsőfokú eljárásban a Törvényszék helyt adott azon kérelmének, hogy a Bizottság kérelmeinek támogatása végett az eljárásba beavatkozzon. Márpedig az Európai Unió Bírósága alapokmánya 56. cikkének második bekezdése úgy rendelkezik, hogy az elsőfokú eljárásban részt vevő beavatkozók fellebbezést nyújthatnak be, ha őket a Törvényszék határozata közvetlenül érinti.

21 A DEI arra hivatkozik, hogy a vitatott határozatnak való megfelelés érdekében visszatérítette a szóban forgó állami támogatást, amelynek kamatokkal növelt összege 21 276 766,43 euró. Mivel a megtámadott ítélet a vitatott határozatot megsemmisítette, e visszatérítésnek többé nincs jogalapja.

22 A DEI azt állítja, hogy ezért köteles lehet visszafizetni a visszatéríttetett összeget, és a Bíróság ítélkezési gyakorlatára tekintettel ennek következtében őt úgy kell tekinteni, mint akit a megtámadott ítélet közvetlenül érint.

A Bíróság álláspontja

23 Emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmánya 56. cikkének megfelelően a tagállamokon és az Unió intézményein kívüli beavatkozók csak akkor nyújthatnak be fellebbezést, ha őket a Törvényszék határozata közvetlenül érinti.

24 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy azt a felperest, aki a Törvényszék ítéletének végrehajtása során köteles lehet valamely összeget visszafizetni, úgy kell tekinteni, mint akit ezen ítélet közvetlenül érint (lásd ebben az értelemben különösen: 2002. szeptember 24-i Falck és Acciaierie di Bolzano kontra Bizottság ítélet, C-74/00 P és C-75/00 P, EU:C:2002:524, 46–58. pont; 2003. október 2-i International Power és társai kontra NALOO ítélet, C-172/01 P, C-175/01 P, C-176/01 P és C-180/01 P, EU:C:2003:534, 52. és 53. pont).

25 A jelen esetben a megtámadott ítélet végrehajtása során a DEI köteles lenne visszafizetni a vitatott határozatnak való megfelelés érdekében visszatéríttetett összeget, azaz 21 276 766,43 eurót, amely megfelel az Aloumínion esetében jogellenesen alkalmazott kedvezményes villamosenergia-díjszabás és a rendes díjszabás különbözetének.

26 Ebből következik, hogy a megtámadott ítélet az Európai Unió Bírósága alapokmánya 56. cikkének megfelelően közvetlenül érinti a DEI gazdasági helyzetét. Következésképpen a fellebbezés elfogadható.

Az ügy érdeméről

27 A DEI fellebbezésének alátámasztása érdekében öt jogalapra hivatkozik.

28 Első jogalapjával, amely három részből áll, a DEI, amelyet a Bizottság támogat, azt rója fel a Törvényszéknek, hogy megsértette az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdését, valamint az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL 1999. L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet. 1. kötet, 339. o.) 1. cikkének b) és c) pontját.

Az első jogalap első részéről

– A felek érvei

29 Első jogalapjának első részével a DEI, amelyet a Bizottság támogat, annak kimondását rója fel a Törvényszéknek, hogy a létező támogatás meghosszabbítása nem minősül *ipso facto* új támogatásnak.

30 A DEI és a Bizottság azt állítja, hogy a Törvényszék azt követően, hogy a megtámadott ítélet 53. pontjában felidézte a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatát, amely szerint valamely létező támogatás meghosszabbítása a meghosszabbított támogatástól eltérő új támogatást hoz létre, továbbá valamely létező támogatás időtartamának módosítását új támogatásnak kell tekinteni (2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítélet, C-121/10, EU:C:2013:784, 59. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítélet, C-111/10, EU:C:2013:785, 58. pont), a megtámadott ítélet 54. pontjában megkísérelte árnyalni a fenti ítélkezési gyakorlatot az 1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítélet (C-44/93, EU:C:1994:311) és a 2010. május 20-i Todaro Nunziatina & C. ítélet (C-138/09, EU:C:2010:291) olyan értelmezésével, hogy a támogatási programot kizárólag akkor kell új támogatásnak tekinteni, ha azt lényegesen módosították.

31 Mindazonáltal az 1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítéletből (C-44/93, EU:C:1994:311) és a 2010. május 20-i Todaro Nunziatina & C. ítéletből (C-138/09, EU:C:2010:291) nem következik, hogy valamely létező támogatás érvényességi időtartamának meghosszabbítása önmagában nem vonja maga után új támogatás odaítélését, és az 1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítélet (C-44/93, EU:C:1994:311) egyébként sem ültethető át a jelen ügyre.

32 A DEI és a Bizottság arra hivatkozik, hogy azon körülmény, miszerint valamely létező támogatás érvényességi időtartamának meghosszabbítása új támogatást hoz létre, az EUMSZ 107. cikkből és az EUMSZ 108. cikkből egyértelműen következik.

33 A DEI és a Bizottság szerint az állami támogatásoknak a fenti rendelkezésekkel létrehozott ellenőrzési rendszere eltérő eljárást ír elő attól függően, hogy a szóban forgó támogatás esetében létező vagy új támogatásról van-e szó. Márpedig annak elismerése esetén, hogy valamely létező támogatás meghosszabbítása nem minősül *ipso facto* új támogatásnak, a tagállamok megkerülhetik ezen eljárásbeli eltérést azzal, ha határozatlan időre meghosszabbítják az ilyen támogatást, vagy ha azt rövid időszakra hosszabbítják meg.

34 A DEI és a Bizottság úgy véli, hogy a „létező támogatás” fogalmát megszorítóan kell értelmezni annak érdekében, hogy az ne befolyásolja az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt tájékoztatási és felfüggesztési kötelezettséget, amit a Bíróság egyébiránt az 1994. október 5-i Olaszország kontra Bizottság ítéletben (C-47/91, EU:C:1994:358, 24–26. pont) és a 2002. március 21-i Spanyolország kontra Bizottság ítéletben (C-36/00, EU:C:2002:196, 24. pont) már elismert.

35 Ezzel szemben az „új támogatás” fogalmát tágan kell értelmezni, mivel a 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja értelmében abban benne foglaltatik minden „olyan támogatás, azaz támogatási program és egyedi támogatás, amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is.”

36 A DEI és a Bizottság ezenkívül hangsúlyozza, hogy a 659/1999 rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet (HL 2004. L 140., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 4. kötet, 3. o.; helyesbítés: HL 2011. L 114., 7. o.) 4. cikkének (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a „659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja alkalmazásában létező támogatás módosítása alatt – a tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosítások kivételével – minden olyan változtatás értendő, amely nem befolyásolhatja a támogatási intézkedésnek a közös piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését”.

37 E körülményekre és azon tényre tekintettel, hogy valamely támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének a Bizottság általi értékelése olyan gazdasági adatok és olyan körülmények vizsgálatán alapul, amelyek a szóban forgó piacot a határozat elfogadásának időpontjában és azon időtartam tekintetében jellemzik, amelyre a támogatás odaítélését tervezték, a DEI és a Bizottság azt állítja, hogy valamely támogatás érvényességi időtartamának meghosszabbítása nem tekinthető a 794/2004 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének értelmében vett „tisztán formai vagy adminisztratív jellegű” módosításnak, hanem az a létező támogatás módosításának minősül.

38 A DEI szerint a Bíróságnak a megtámadott ítélet 53. pontjában idézett állandó ítélkezési gyakorlata ugyanebbe a gondolatmenetbe illeszkedik.

39 Az Alouminion úgy véli, hogy az első jogalap első részét el kell utasítani.

40 Álláspontja szerint a megtámadott ítélet 54. pontjában a Törvényszék az annak megállapítása érdekében követendő értelmezési módszert fejtette ki, hogy ténylegesen módosították-e a létező támogatási programot, tehát nem kísérelte meg árnyalni az ugyanazon ítélet 53. pontjában idézett állandó ítélkezési gyakorlatot.

41 Az Alouminion azt állítja, hogy az 1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítélet (C-44/93, EU:C:1994:311) a jelen ügyben jelentőséggel bír, mivel az említett ítéletben a Bíróság megállapította, hogy a szóban forgó intézkedés nem módosította a vitatott előnyöket létrehozó jogszabályokat sem azok jellege, sem pedig a közintézmény azon tevékenységei vonatkozásában, amelyekre ezen előnyöket alkalmazzák, és ebből azt a következtetést vonta le, hogy az említett intézkedés nem tekinthető létező támogatás létrehozásának vagy módosításának. Márpedig a jelen ügyben ugyanezt a következtetést kell levonni, mivel az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés az Alouminion szerint nem módosította a létező támogatás jogszabályi és szerződéses jogalapját, és nem is lépett annak helyébe.

42 Az Alouminion arra hivatkozik, hogy a Törvényszék szintén jogosan idézte a 2010. május 20-i Todaro Nunziatina & C. ítéletet (C-138/09, EU:C:2010:291), mivel még ha a Bíróság az említett ítélet 46. és 47. pontjában ki is mondta, hogy azok a helyzetek, amikor a jogszabályi háttér módosítása a támogatási program számára biztosított költségvetés emeléséhez és időtartamának meghosszabbításához vezet, jogellenes támogatásoknak minősülnek, ezzel szemben megállapította, hogy nem ez az eset áll fenn olyan helyzetekben, amelyek a jogszabályi hátteret módosítják, de a támogatás összegét nem befolyásolják.

43 Az Alouminion ebből arra következtet, hogy a fenti ítéletekre figyelemmel a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot annak a megtámadott ítélet 55. pontjában való kimondásával, hogy az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés nem tekinthető létező támogatás létrehozásának vagy módosításának.

44 Azon érvet illetően, hogy valamely létező támogatás meghosszabbítása *ipso facto* új támogatásnak minősül, az Alouminion azt állítja, hogy a DEI és a Bizottság által e tekintetben hivatkozott ítélkezési gyakorlat a jelen ügyben nem releváns, mivel szigorúan véve a „létező támogatás” fogalmának vizsgálatára, nem pedig a „meghosszabbítás” fogalmának vizsgálatára vonatkozik.

– A Bíróság álláspontja

45 Elöljáróban hangsúlyozni kell, hogy az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk által bevezetett, állami támogatásokra vonatkozó ellenőrzési rendszer keretében az eljárás eltérő aszerint, hogy létező vagy új támogatásokról van-e szó. Jóllehet a létező támogatások az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdésének megfelelően szabályszerűen végrehajthatók, amennyiben a Bizottság nem állapította meg azok összeegyeztethetetlenségét, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy a Bizottságot a szükséges időben tájékoztatni kell minden új támogatás nyújtására vagy létező támogatás módosítására irányuló tervezett intézkedésről, és hogy azok nem hajthatók végre, amíg az eljárásban végső határozat nem születik (lásd ebben az értelemben: 2013. július 18-i P-ítélet, C-6/12, EU:C:2013:525, 36. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. március 19-i OTP Bank ítélet, C-672/13, EU:C:2015:185, 35. pont).

46 A 659/1999 rendelet 1. cikkének c) pontja értelmében új támogatás az „olyan támogatás, azaz támogatási program és egyedi támogatás, amely nem létező támogatás, beleértve a létező támogatások módosítását is”.

47 Másrészről a 794/2004 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a [659/1999 rendelet] 1. cikkének c) pontja alkalmazásában létező támogatás módosítása alatt – a tisztán formai vagy adminisztratív jellegű módosítások kivételével – minden olyan változtatás értendő, amely nem befolyásolhatja a támogatási intézkedésnek a közös piaccal való összeegyeztethetőségének értékelését”.

48 Ezenkívül az állandó ítélkezési gyakorlatból következik, hogy az „állami támogatás” fogalma olyan objektív helyzetre vonatkozik, amelyet a bizottsági határozat meghozatalának időpontjában kell értékelni (lásd ebben az értelemben: 1986. július 10-i Belgium kontra Bizottság ítélet, 234/84,

EU:C:1986:302, 16. pont; 2003. szeptember 11-i Belgium kontra Bizottság ítélet, C-197/99 P, EU:C:2003:444, 86. pont; 2008. július 1-jei Chronopost és La Poste kontra UFEX és társai ítélet, C-341/06 P és C-342/06 P, EU:C:2008:375, 144. pont).

49 Ebből következik, hogy valamely támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének a Bizottság általi értékelése olyan gazdasági adatok és olyan körülmények vizsgálatán alapul, amelyek a szóban forgó piacot a határozat elfogadásának időpontjában jellemzik, és többek között azon időtartamot veszi figyelembe, amelyre a támogatás odaítélését tervezik. Következésképpen valamely létező támogatás érvényességének időtartama olyan körülménynek minősül, amely befolyásolhatja az említett támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének a Bizottság általi értékelését.

50 E feltételek mellett, továbbá ahogyan a Bíróság a 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítéletben (C-121/10, EU:C:2013:784, 59. pont) és a 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítéletben (C-111/10, EU:C:2013:785, 58. pont) kimondta, valamely létező támogatás érvényességi időtartamának meghosszabbítását létező támogatás módosításának kell tekinteni, és ezért az a 659/1999 rendelet 1. cikke c) pontjának alkalmazásában új támogatásnak minősül.

51 A fenti megállapítások összességére tekintettel kell megvizsgálni az első jogalap első részének megalapozottságát.

52 Ezen első rész keretében a DEI, amelyet a Bizottság támogat, lényegében annak kimondását rója fel a Törvényszéknek, hogy valamely létező támogatás módosítása nem minősül *ipso facto* új támogatásnak.

53 A DEI és a Bizottság arra hivatkozik, hogy a megtámadott ítélet 54. pontjában a Törvényszék tévesen értelmezte az 1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítéletet (C-44/93, EU:C:1994:311) és a 2010. május 20-i Todaro Nunziatina & C. ítéletet (C-138/09, EU:C:2010:291) annak érdekében, hogy árnyalja az ugyanazon ítélet 53. pontjában idézett ítélkezési gyakorlatot, azaz a 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítéletet (C-121/10, EU:C:2013:784, 59. pont) és a 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítéletet (C-111/10, EU:C:2013:785, 58. pont).

54 E tekintetben meg kell említeni, hogy a megtámadott ítélet 54. pontjában a Törvényszék egyrészről az 1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítéletre (C-44/93, EU:C:1994:311) alapította álláspontját annak kimondása céljából, hogy „az EUMSZ 108. cikk (1) és (3) bekezdésének alkalmazása szempontjából valamely új támogatás keletkezését vagy valamely létező támogatás módosítását az e támogatást szabályozó rendelkezésekhez, valamint azok végrehajtási szabályaihoz és korlátaihoz viszonyítva kell mérlegelni”.

55 Másrészről azzal, hogy a fent említett pontban a Törvényszék utalt a 2010. május 20-i Todaro Nunziatina & C. ítélet (C-138/09, EU:C:2010:291) 46. és 47. pontjára, azt a kiegészítést tette, hogy „e program [...] csak abban az esetben alakul át új támogatási programmá, ha a módosítás az eredeti programnak magát a lényegét érinti”.

56 Márpedig ezen értelmezés az utóbbi ítélet téves olvasatán alapul. Az említett 46. és 47. pontból ugyanis kizárólag az következik, hogy a Bíróság kimondta, hogy az érintett tagállam a Bizottság által engedélyezettől eltérő, új támogatást hozott létre egyfelől a szóban forgó támogatási program számára biztosított költségvetés emelésének, másrészt e program alkalmazási időszaka két évvel történő meghosszabbításának előírásával.

57 Ebből következik, hogy – ahogyan azt a DEI állítja –, a 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítélettel (C-121/10, EU:C:2013:784, 59. pont) és a 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítélettel (C-111/10, EU:C:2013:785, 58. pont) létrehozott ítélkezési gyakorlat, amely szerint valamely létező támogatás meghosszabbítása új támogatást hoz létre, ugyanazon gondolatmenetbe illeszkedik, mint az

1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítélet (C-44/93, EU:C:1994:311) és a 2010. május 20-i Todaro Nunziatina & C. ítélet (C-138/09, EU:C:2010:291). Egyébiránt hangsúlyozni kell, hogy a 2013. december 4-i fenti ítéletekben a Bíróság kifejezetten utalt az utóbbi ítélet 46. és 47. pontjára.

58 Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy a jelen esetben a Törvényszék által megállapított és a jelen ítélet 2–10. pontjában ismertetett tényállásból következik, hogy az 1960. évi szerződésnek 2006. március 31-én kellett lejárnia, kivéve ha azt a rendelkezéseinek megfelelően meghosszabbították. Márpedig 2004 februárjában a DEI tájékoztatta az AtE-t a szerződés felbontására irányuló szándékáról, és 2006. április 1-jétől felhagyott a kedvezményes díjszabás vele szemben való alkalmazásával. Mindazonáltal az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés ideiglenesen felfüggesztette e megszüntetés joghatásait, és ennek folytán a szóban forgó időszakban az AtE, majd később az Alouminion továbbra is kedvezményes díjszabásban részesült.

59 Következésképpen, ellentétben azzal, amit a Törvényszék a megtámadott ítélet 55–57. pontjában kimondott, az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés azzal, hogy a szóban forgó időszakban visszaállította a kedvezményes díjszabás alkalmazását, azzal a joghatással járt, hogy módosította az említett díjszabás alkalmazásának az 1960. évi szerződésben megállapított időbeli korlátait, tehát a Bizottság által az 1992. január 23-i határozatában jóváhagyott támogatási program időbeli korlátait. Az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzést ezért úgy kell tekinteni, mint amely létező támogatás módosításának minősül.

60 A fenti fejtegetések összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 54–56. pontjában a Törvényszék tévesen értelmezte és alkalmazta a Bíróságnak az 1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítélet (C-44/93, EU:C:1994:311), valamint a 2010. május 20-i Todaro Nunziatina & C. ítélet (C-138/09, EU:C:2010:291) által létrehozott, és a 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítélettel (C-121/10, EU:C:2013:784, 59. pont), valamint a 2013. december 4-i Bizottság kontra Tanács ítélettel (C-111/10, EU:C:2013:785, 58. pont) megerősített ítélkezési gyakorlatát, és hogy annak a megtámadott ítélet 57. pontjában való kimondásával, hogy az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés nem tekinthető az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése értelmében véve támogatás létrehozásának vagy módosításának, a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot.

61 Következésképpen az első jogalap első részének helyt kell adni.

Az első jogalap második részéről

– A felek érvei

62 Az első jogalap második részével a DEI, amelyet a Bizottság támogat, arra hivatkozik, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 61–68. pontjában előadott fejtegetések tévesek.

63 Először is a DEI és a Bizottság állítása szerint a Törvényszék azzal, hogy a megtámadott ítélet 61–63. pontjában a 2002. március 6-i Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítéletre (T-127/99, T-129/99 és T-148/99, EU:T:2002:59) és a 2010. július 1-jei Olaszország kontra Bizottság ítéletre (T-53/08, EU:T:2010:267) utal annak állítása érdekében, hogy a létező támogatás időtartamának kizárólag a jogalkotási beavatkozással való meghosszabbítása járhat azzal a következménnyel, hogy új támogatást hoz létre, tévesen értelmezte a fenti ítéleteket.

64 E tekintetben a DEI és a Bizottság emlékeztet arra, hogy mivel a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a tagállamnak felrótt mulasztás állami támogatás létrejöttét eredményezheti (2013. március 19-i Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság és társai és Bizottság kontra Franciaország és társai ítélet, C-399/10 P és C-401/10 P, EU:C:2013:175, 100–103. pont), *a fortiori* ez a helyzet áll fenn valamely állami szerv által kiadott aktus esetében, még ha nem is jogalkotási beavatkozásról van szó.

65 Másodszor a DEI és a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 63. pontjában tévesen tett különbséget a 2002. március 6-i Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítélet (T-127/99, T-129/99 és T-148/99, EU:T:2002:59) és a 2010. július 1-jei Olaszország kontra Bizottság ítélet, valamint a jelen ügy között azzal az indokkal, hogy az ezen ítéletek alapjául szolgáló ügyekben a szóban forgó támogatás érvényességi időtartamának meghosszabbítása nem volt automatikus. Kétségtelen ugyanis, hogy a jelen ügyben a kedvezményes díjszabás alkalmazásának meghosszabbítása nem következett automatikusan az 1960. évi szerződésből, hanem az az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés eredménye volt.

66 Harmadszor a DEI és a Bizottság rámutat, hogy ellentétben azzal, amit a Törvényszék a megtámadott ítélet 65–67. pontjában kimondott, a 2011. szeptember 20-i Regione autonoma della Sardegna és társai kontra Bizottság ítéletből (T-394/08, T-408/08, T-453/08 és T-454/08, EU:T:2011:493) nem következik, hogy ahhoz, hogy az olyan intézkedés, mint az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés új támogatásnak minősüljön, módosítania kell a létező támogatás jogi hátterét, és ily módon módosítania kell e támogatás lényegét. Az említett ítéletből valójában az következik, hogy még valamely létező támogatás nem lényegi módosítása is azzal a következménnyel jár, hogy új támogatás jön létre.

67 Ezenkívül a Bizottság azt állítja, hogy a támogatás jogalapja a szóban forgó időszakban az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés volt, és hogy ezért a Törvényszék a megtámadott ítélet 64., 67. és 68. pontjában tévesen mondta ki, hogy az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzésnek nem volt célja az 1960. évi szerződés jogi hátterének módosítása, hanem pusztán ideiglenes jelleggel értelmezte annak tartalmát.

68 Ezzel a Törvényszék megállapította, hogy kizárólag az említett szerződés fejtett ki joghatásokat. Márpedig a Bizottság szerint az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzések nem értelmezik, és nem ideiglenesen döntik el a jogvitát, hanem önálló joghatásokat fejtenek ki a meglévő jogok és kötelezettségek elismerésével, továbbá új jogok, valamint új kötelezettségek létrehozásával. A nemzeti bíróság többek között akkor rendelhet el ideiglenes intézkedéseket, ha az egyrészről szükséges valamely jog megóvásához vagy valamely helyzet rendezéséhez, másrészről ha az közvetlen veszély elhárítása érdekében sürgős vagy szükséges. Ennek megfelelően ezen intézkedések irányulhatnak olyan jog megóvására, amely a fő kereseti kérelemhez kapcsolódik, de amely nem szükségszerűen ugyanaz a jog, amelynek tartós bírósági védelmét a fő kereseti kérelem kéri.

69 Az Alouminion úgy véli, hogy az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés nem módosította sem az eredeti nemzeti jogi hátteret, sem pedig a kedvezményes díjszabás jogszabályi hátterét, és hogy ezért az első jogalap második részét el kell utasítani.

70 Először is az Alouminion arra hivatkozik, hogy a DEI tévesen utal a 2011. szeptember 20-i Regione autonoma della Sardegna és társai kontra Bizottság ítéletre (T-394/08, T-408/08, T-453/08 et T-454/08, EU:T:2011:493) annak állítása érdekében, hogy egy létező támogatás még valamely nem lényegi módosítása is új támogatás létrehozását eredményezi. Ezen ítélet olasz nyelvi változatából ugyanis kitűnik, hogy az ilyen módosítás csak „alkalmas” arra, hogy új támogatás létrehozását eredményezze.

71 Ezt követően az Alouminion azt állítja, hogy a 2002. március 6-i Diputación Foral de Álava kontra Bizottság ítéletből (T-127/99, T-129/99 és T-148/99, EU:T:2002:59) és a 2010. július 1-jei Olaszország kontra Bizottság ítéletből (T-53/08, EU:T:2010:267) kitűnik, hogy jóllehet a Törvényszék kimondta, hogy az említett ítéletek alapjául szolgáló ügyekben szóban forgó támogatások új támogatásoknak minősülnek, ennek kiváltó oka jogalkotási beavatkozás.

72 Végül az Alouminion úgy véli, hogy a DEI által hivatkozott azon ítélkezési gyakorlat, amely szerint még a tagállamnak felrótt mulasztás is járhat azzal a következménnyel, hogy új támogatás jön létre, a jelen ügyben nem releváns.

– A Bíróság álláspontja

73 Elsőként a megtámadott ítélet 61–64. pontját illetően rá kell mutatni, hogy először is az említett ítélet 63. pontjában a Törvényszék jelezte, hogy a 2002. március 6-i Diputación Foral de Álava kontra Bizottság ítélet (T-127/99, T-129/99 és T-148/99, EU:T:2002:59) és a 2010. július 1-jei Olaszország kontra Bizottság ítélet (T-53/08, EU:T:2010:267) alapjául szolgáló ügyekben a szóban forgó meghosszabbításokat csak azért nem tekintették új támogatásoknak, mert „az említett meghosszabbításokhoz – amelyek korántsem automatikusan következtek be – jogalkotási beavatkozásokra volt szükség az eredetileg meghatározott előny módosítása érdekében”.

74 Márpedig, még ha a 2002. március 6-i Diputación Foral de Álava kontra Bizottság ítélet (T-127/99, T-129/99 és T-148/99, EU:T:2002:59) 1–9. pontjában és a 2010. július 1-jei Olaszország kontra Bizottság ítélet (T-53/08, EU:T:2010:267) 1–11. pontjában szereplő tényállásból ki is tűnik, hogy a szóban forgó meghosszabbítások jogalkotói beavatkozás eredményei, meg kell állapítani, hogy semmi nem utal arra, hogy az említett ítéletekben a Törvényszék e körülmény miatt mondta ki, hogy az említett meghosszabbítások új támogatásoknak minősülnek.

75 Ugyanis többek között a 2002. március 6-i Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítélet (T-127/99, T-129/99 és T-148/99, EU:T:2002:59) 174. és 175. pontjából következik, hogy a szóban forgó támogatást jogi eszköz, azaz jogalkotási beavatkozás alapján nyújtották, amelyet akkor fogadtak el, amikor a Spanyol Királyság már tagállam volt, még ha a szóban forgó előnyök csupán egy korábbi támogatást képező intézkedés meghosszabbításának is minősülnek, ez nem változtat azon, hogy e meghosszabbítást a szóban forgó támogatás időtartamának módosítása folytán szintén új támogatásnak kellett tekinteni. Ebből következik, hogy a szóban forgó meghosszabbításokat nem azért tekintették új támogatásnak, mert jogalkotási beavatkozás eredményei voltak, hanem azok joghatásai miatt.

76 Másodszor a megtámadott ítélet 63. és 64. pontjában a Törvényszék azzal az indokkal különböztette meg a 2002. március 6-i Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítéletet (T-127/99, T-129/99 és T-148/99, EU:T:2002:59) és a 2010. július 1-jei Olaszország kontra Bizottság ítéletet (T-53/08, EU:T:2010:267) a jelen ügytől, hogy a fenti ítéletek alapjául szolgáló ügyekben a szóban forgó támogatás érvényességi időtartamának meghosszabbítása nem volt automatikus.

77 Márpedig hangsúlyozni kell, hogy a Törvényszék által megállapított és a jelen ítélet 8–10. pontjában leírt tényállásból egyértelműen kitűnik, hogy a jelen ügyben a kedvezményes díjszabás alkalmazásának meghosszabbítása nem automatikusan az 1960. évi szerződésből következett, hanem azt az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés eredményezte.

78 Következésképpen a megtámadott ítélet 61–64. pontjában szereplő fejtegetések a 2002. március 6-i Diputación Foral de Álava és társai kontra Bizottság ítélet (T-127/99, T-129/99 és T-148/99, EU:T:2002:59) és a 2010. július 1-jei Olaszország kontra Bizottság ítélet (T-53/08, EU:T:2010:267) téves értelmezésén és alkalmazásán alapulnak.

79 Másodsorban a megtámadott ítélet 65–68. pontját illetően meg kell említeni, hogy ezen ítélet 65. és 66. pontjában a Törvényszék jelezte a Bizottságnak, hogy bár a 2011. szeptember 20-i Regione autonoma della Sardegna és társai kontra Bizottság ítéletben (T-394/08, T-408/08, T-453/08 és T-454/08, EU:T:2011:493) a Törvényszék kétségtelenül kimondta, hogy a jóváhagyó határozatban jóváhagyott programtól lényegesen különböző jogalap alapján nyújtott támogatásokat új támogatásnak kell tekinteni, az utóbbi ítélet alapjául szolgáló ügyben az eredeti támogatást jóváhagyta a Bizottság és az új támogatást a Bizottság jóváhagyó határozatával ellentétes új rendeleti jellegű aktussal nyújtották.

80 Ezt követően a Törvényszék, miután a megtámadott ítélet 67. pontjában hangsúlyozta, hogy a jelen ügyben az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzésnek nem az volt a célja, hogy a kedvezményes díjszabás jogi hátterét a Bizottság által jóváhagyotthoz képest módosítsa, az említett

ítélet 68. pontjában ennek alapján megállapította, hogy a szóban forgó támogatás jogalapja nem az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés, hanem az 1960. évi szerződés és a vonatkozó nemzeti jog, ahogyan azt az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés ideiglenesen értelmezte.

81 E tekintetben meg kell állapítani, hogy mivel a jelen ítélet 59. pontjából kitűnik, hogy az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés azzal, hogy a kedvezményes díjszabás alkalmazását a szóban forgó időszakban meghosszabbította, módosította az 1960. évi szerződés időbeli korlátait és ily módon a kedvezményes díjszabásnak a jelen ítélet 4. pontjában leírt időbeli korlátait, a támogatásnak a szóban forgó időszak során az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés volt a jogalapja.

82 Következésképpen a Törvényszék a megtámadott ítélet 67. és 68. pontjában tévesen alkalmazta a jogot.

83 Ennélfogva az első jogalap második részének is helyt kell adni.

Az első jogalap harmadik részéről

– A felek érvei

84 Első jogalapjának harmadik részével a DEI azt állítja, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak a megtámadott ítélet 58. pontjában való kimondásával, hogy a nemzeti bíróság ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzése nem eredményezheti állami támogatás odaítélését.

85 A DEI e tekintetben emlékeztet arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából következik, hogy a nemzeti bíróságok hatáskörrel rendelkeznek ideiglenes intézkedések elfogadására az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt felfüggesztési kötelezettség megszegésével odaítélt támogatás által előidézett versenytorzulás elkerülése érdekében, és hogy az ilyen intézkedéseket elfogadó nemzeti bíróságok határozatai ezért az állami támogatások ellenőrzésére irányuló megelőző mechanizmus részét képezik.

86 A DEI álláspontja szerint ebből az következik, hogy valamennyi nemzeti bíróság, beleértve azt is, amely ideiglenes intézkedés tárgyában jár el, köteles megvizsgálni, hogy az általa előírt intézkedés olyan eredményekkel járhat-e, amelyek azt összeegyeztethetetlenné tehetik a belső piaccal annak okán, hogy jogellenes jövőbeli versenyelőny biztosítását idézi elő.

87 A jelen esetben a fentiek azt jelentik, hogy a nemzeti bíróság által az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzésben az 1960. évi szerződés felbontása kapcsán adott ideiglenes értékelés nem volt alkalmas arra, hogy véglegesen megszüntesse a bizonytalanságot a kedvezményes díjszabás – annak eredeti érvényességi időszakának lejártát követően történő – alkalmazásának jogi jellege és következményei vonatkozásában, és hogy e végzést alá kellett volna vetni az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt előzetes ellenőrzésnek.

88 A Bizottság a DEI-hez hasonlóan úgy véli, hogy azon körülmény, amely szerint valamely új támogatást a nemzeti bíróság ideiglenes intézkedés tárgyában hozott végzése hozott létre, nem releváns e támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése szempontjából.

89 A Bizottság szerint az ezzel ellentétes következtetés a „támogatás” fogalmának szubjektív, az említett támogatást létrehozó intézkedést elfogadó szervtől függő értelmezéséhez vezet, és ezért ellentétes a Bíróság ítélkezési gyakorlatával és különösen a 2011. december 8-i France Télécom kontra Bizottság ítélettel (C-81/10 P, EU:C:2011:811, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), amelyben a Bíróság kimondta, hogy az „állami támogatás” fogalma jogi természetű, és azt objektív körülmények és az említett támogatás joghatásai alapján kell értelmezni.

90 A Bizottság hozzáteszi, hogy a DEI azon érvét, miszerint a nemzeti bíróság feladata ideiglenes intézkedés iránti eljárás keretében a Bizottságnak bejelenteni és a Bizottság előzetes ellenőrzésének alávetni minden olyan intézkedést, amely új támogatást hoz létre vagy létező támogatást módosít, megerősíti a 2007. július 18-i Lucchini-ítélet (C-119/05, EU:C:2007:434, 59–63. pont), amelyből kitűnik, hogy a Bizottság kizárólagos hatásköre és az uniós jog elsőbbsége a nemzeti bíróságot arra kötelezi, hogy ne alkalmazzon valamely nemzeti rendelkezést, amennyiben annak alkalmazása akadályozza az állami támogatás visszatéríttetését.

91 A Bizottság szintén rámutat, hogy az állami támogatásra vonatkozó jogszabályok nemzeti bíróságok általi végrehajtásáról szóló közleménye (HL 2009. C 85., 1. o.) 58. pontjának megfelelően, amikor fennáll annak kockázata, hogy a kifizetéseket a nemzeti bíróság előtt folyó eljárás ideje alatt fogják eszközölni, e bíróságnak az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése megsértésének megakadályozására irányuló kötelezettsége azt igényelheti, hogy ideiglenes végzést hozzon, amely a kérdés érdemi részének rendezéséig megakadályozza a jogellenes kifizetést. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy ilyen támogatások – teljesen logikusan – nem eredhetnek maguktól a nemzeti bíróságoktól.

92 Az Alouminion úgy véli, hogy az első jogalap harmadik része a megtámadott határozat téves olvasatán alapul, és ezért azt el kell utasítani.

93 Az Alouminion állítása szerint a megtámadott ítélet 58. pontjában a Törvényszék valójában azt mondta ki, hogy az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzésnek nem következménye a létező támogatástól elkülönülő új előny odaítélése. A Törvényszék tehát nem azt az esetet zárta ki, amikor a nemzeti bíróság valamely létező támogatástól elkülönülő új előnyt biztosító határozatával ítél oda állami támogatást, hanem egyszerűen megállapította, hogy a jelen ügyben nem ez az eset áll fenn.

94 Mindenesetre az Alouminion egyrészről arra hivatkozik, hogy a megtámadott ítélet 58. pontja mellékes annyiban, amennyiben *a contrario* megerősíti az említett ítélet 55–57. pontjában kifejtett érvelést, másrészről pedig arra, hogy az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés tartalmának a Törvényszék általi értékelése ténybeli értékelésnek minősül, amelynek a fellebbezési eljárás keretében történő felülvizsgálata nem tartozik a Bíróságra.

– A Bíróság álláspontja

95 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az állami támogatások ellenőrzési rendszere végrehajtásának feladata egyrészről a Bizottságra, másrészről pedig a nemzeti bíróságokra hárul, amelyek egymást kiegészítő, de egymástól elkülönülő szereppel bírnak (1994. augusztus 9-i Namur-Les assurances du crédit ítélet, C-44/93, EU:C:1994:311, 14. pont; 2013. november 21-i Deutsche Lufthansa ítélet, C-284/12, EU:C:2013:755, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. március 19-i OTP Bank ítélet, C-672/13, EU:C:2015:185, 36. pont).

96 A nemzeti bíróságok ugyanis nem rendelkeznek hatáskörrel arra, hogy valamely állami támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségéről döntsenek, mivel ennek ellenőrzése a Bizottság kizárólagos hatáskörébe tartozik (lásd ebben az értelemben: 2011. december 8-i Residex Capital IV ítélet, C-275/10, EU:C:2011:814, 27. pont; 2013. július 18-i P-ítélet, C-6/12, EU:C:2013:525, 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2015. március 19-i OTP Bank ítélet, C-672/13, EU:C:2015:185, 37. pont).

97 Ezzel szemben a nemzeti bíróságok a Bizottság végleges határozatának meghozataláig a jogalanyok jogainak megóvását biztosítják az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt, a Bizottság irányában fennálló előzetes bejelentési kötelezettség megsértése esetében (2011. december 8-i Residex Capital IV

ítélet, C-275/10, EU:C:2011:814, 27. pont és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. július 18-i P -ítélet, C-6/12, EU:C:2013:525, 39. pont, 2013. november 21-i Deutsche Lufthansa ítélet, C-284/12, EU:C:2013:755, 28. pont).

98 E célból a nemzeti bíróságokhoz lehet fordulni az olyan jogvitákban, amelyek az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében említett „állami támogatás” fogalmának értelmezésére és alkalmazására kötelezi őket, különösen annak meghatározása végett, hogy az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése előzetes ellenőrzési eljárásának figyelembevétele nélkül bevezetett valamely állami intézkedést annak alá kellene-e vetni, vagy sem (2007. július 18-i Lucchini-ítélet, C-119/05, EU:C:2007:434, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2013. július 18-i P-ítélet, C-6/12, EU:C:2013:525, 38. pont).

99 Ha a nemzeti bíróságok arra a megállapításra jutnak, hogy az érintett intézkedést valóban be kellett volna jelenteni a Bizottságnak, meg kell vizsgálniuk, hogy az érintett tagállam eleget tett-e ezen kötelezettségnek, ha pedig nem tett eleget, az említett intézkedést jogellenesnek nyilvánítani (2015. március 19-i OTP Bank ítélet, C-672/13, EU:C:2015:185, 68. pont).

100 Az ő feladatuk ugyanis a nemzeti jogukkal összhangban az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése megsértésének minden következményét megállapítani mind a támogatási intézkedések végrehajtásáról szóló jogi aktusok érvényességét, mind pedig az e rendelkezés megsértésével nyújtott pénzügyi támogatások visszatéríttetését illetően (2011. december 8-i Residex Capital IV ítélet, C-275/10, EU:C:2011:814, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

101 A nemzeti bíróságok többek között hatáskörrel rendelkeznek ideiglenes intézkedések elfogadására az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt felfüggesztési kötelezettség megszegésével odaítélt támogatás által előidézett versenytorzulás elkerülése érdekében (lásd: 1991. november 21-i Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires és Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon ítélet, C-354/90, EU:C:1991:440, 11. pont; 1996. július 11-i SFEI és társai ítélet, C-39/94, EU:C:1996:285, 39. és 40. pont; 2013. november 21-i Deutsche Lufthansa ítélet, C-284/12, EU:C:2013:755, 34. pont). Ily módon, ahogyan az állami támogatásra vonatkozó jogszabályok nemzeti bíróságok általi végrehajtásáról szóló bizottsági közlemény (HL 2009. C 85., 1. o.) 58. pontja kimondja, amikor fennáll annak kockázata, hogy a jogellenes állami támogatás kifizetését a nemzeti bíróság előtt folyó eljárás ideje alatt fogják eszközölni, az utóbbinál felmerülhet annak szükségessége, hogy ideiglenes végzést hozzon, amely a kérdés érdemi részének rendezéséig megakadályozza a jogellenes kifizetést.

102 A fenti megfontolások összességére tekintettel kell megvizsgálni, hogy megalapozott-e az első jogalap harmadik része, amellyel a DEI azt rója fel a Törvényszéknek, hogy a megtámadott ítélet 58. pontjában azt mondta ki, hogy a nemzeti bíróság ideiglenes intézkedés tárgyában hozott határozata nem eredményezheti állami támogatás odaítélését.

103 E tekintetben rá kell mutatni, hogy a megtámadott ítélet 58. pontjában a Törvényszék kimondta, hogy annak elismerése folytán, hogy az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése értelmében támogatás létrehozásának vagy módosításának minősül, „az ideiglenes intézkedésről határozó nemzeti bíróság ténylegesen és jogilag is arra lenne köteles, hogy ne csupán az új támogatásokat vagy a létező támogatás kedvezményezett vállalkozásának nyújtott, tulajdonképpeni értelemben vett támogatások módosításait jelentse be a Bizottságnak és vesse azokat a Bizottság előzetes ellenőrzése alá, hanem az említett szerződés értelmezését és teljesítését érintő összes olyan intézkedést, amelyek hatással lehetnek a belső piac működésére, a versenyre, vagy egyszerűen egy meghatározott időszakban azon támogatások tényleges időtartamára, amelyek létező támogatások maradnak az elvi alapjukat tekintve, és abban az esetben, ha a Bizottság az engedélyezés vagy az összeegyeztethetetlenség tárgyában nem hozott semmilyen határozatot”.

104 Ily módon a megtámadott ítélet 58. pontjában a Törvényszék különbséget tett „új támogatások” vagy „tulajdonképpeni értelemben vett támogatások módosításai” és azon intézkedések között, amelyek hatással vannak a Bizottság által a belső piaccal összeegyeztethető támogatásként jóváhagyott szerződés értelmezésére és végrehajtására, más szóval olyan intézkedések között mint az ideiglenes intézkedés tárgyában hozott első végzés, és ennek alapján megállapította, hogy az ideiglenes intézkedés tárgyában eljáró nemzeti bíróságra nem vonatkoznak az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk alapján a nemzeti bíróságokat általában terhelő kötelezettségek.

105 Márpedig emlékeztetni kell arra, hogy az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazása egyrészről a nemzeti bíróságok, másrészről a Bizottság és az uniós bíróságok közötti jóhiszemű együttműködés kötelezettségén alapul, amelynek keretében ezek mindegyike az EUM-Szerződésben ráruházott funkció szerint jár el. Ezen együttműködés keretében a nemzeti bíróságok az uniós jogból eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében kötelesek megtenni a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket, és tartózkodniuk kell attól, hogy olyan intézkedéseket hozzanak, amelyek veszélyeztethetik a Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, ahogyan ez az EUSZ 4. cikk (3) bekezdéséből következik. A nemzeti bíróságoknak tehát tartózkodniuk kell különösen attól, hogy olyan határozatot hozzanak, amely ellentétes a Bizottság határozatával (2013. november 21-i Deutsche Lufthansa ítélet, C-284/12, EU:C:2013:755, 41. pont).

106 Ezenkívül a Bíróság a 2013. július 18-i P-ítélet (C-6/12, EU:C:2013:525) 46. és 47. pontjában kimondta, hogy a nemzeti bíróságok feladata annak vizsgálata, hogy valamely támogatási program alkalmazási feltételeit nem módosították-e, és amennyiben bebizonyosodik, hogy e módosítások hatására a szabályozás hatálya kiterjedt, szükséges lehet annak megállapítása, hogy új támogatásról van szó, amelynek következtében alkalmazhatóvá válik az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében foglalt bejelentési eljárás.

107 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot annak a megtámadott ítélet 58. pontjában való kimondásával, hogy mivel ideiglenes intézkedés tárgyában jár el, a szerződést érintő jogvita tárgyában eljáró nemzeti bíróság nem köteles az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésének megfelelően bejelenteni a Bizottságnak „az említett szerződés értelmezését és teljesítését érintő összes olyan intézkedést, amelyek hatással lehetnek a belső piac működésére, a versenyre, vagy egyszerűen egy meghatározott időszakban azon támogatások tényleges időtartamára, amelyek létező támogatások maradnak”.

108 Az ideiglenes intézkedés tárgyában eljáró nemzeti bíróságok azon lehetőségének elismerése ugyanis, hogy kivonják magukat az őket az állami támogatások EUMSZ 107. cikk és EUMSZ 108. cikk által bevezetett ellenőrzése keretében terhelő kötelezettségek alól, ahhoz vezet, hogy e bíróságok figyelmen kívül hagyják azon saját hatáskörük határait, amelynek célja az állami támogatásokkal kapcsolatos uniós jog tiszteletben tartásának biztosítása, valamint megsértik a jelen ítélet 105. pontjában említett, az uniós intézményekkel való jóhiszemű együttműködés kötelezettségét, és ezért e lehetőség elismerése vitathatatlanul sérti az említett cikkek hatékony érvényesülését.

109 Ennélfogva az első jogalap harmadik részének helyt kell adni.

110 E feltételek mellett az első jogalapnak teljes egészében helyt kell adni, és anélkül hogy a többi jogalapot meg kellene vizsgálni, a megtámadott ítéletet hatályon kívül kell helyezni.

Az ügynek a Törvényszék elé való visszautalásáról

111 Az Európai Unió Bíróságának alapokmánya 61. cikkének első bekezdése szerint a Bíróság a Törvényszék határozatának hatályon kívül helyezése esetén az ügyet maga is érdemben eldöntheti, amennyiben a per állása megengedi, illetve határozathozatalra visszautalhatja a Törvényszékhez.

112 Jelen esetben, mivel a Törvényszék a felek által előterjesztett jogalapok közül csak egyet vizsgált meg, a Bíróság úgy ítéli meg, hogy a jelen jogvita nem érett meg a határozathozatalra. Ezért az ügyet vissza kell utalni a Törvényszék elé.

A költségekről

113 Mivel az ügyet a Bíróság visszautalja a Törvényszék elé, a jelen fellebbezési eljárás költségeiről jelenleg nem kell határozni.

A fenti indokok alapján a Bíróság (tizedik tanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság az Európai Unió Törvényszékének 2014. október 8-i Alouminion kontra Bizottság ítéletét (T-542/11, EU:T:2014:859) hatályon kívül helyezi.

2) A Bíróság a T-542/11. sz. ügyet visszautalja az Európai Unió Törvényszéke elé.

3) A Bíróság a költségekről jelenleg nem határoz.

Aláírások